Povídky
Lucy Maud Montgomeryové

1902 - 1903

Splendidum družstvo

Povídky Lucy Maud Montgomeryové

1902 až 1903

LUCY MAUD MONTGOMERYOVÁ

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

Povídky Lucy Maud Montgomeryové

Copyright © Lucy Maud Montgomeryová, 1902 až 1903

Translation © Tereza Novotná, 2022

Cover © Splendidum družstvo, 2023

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2023

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-273-4 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-274-1 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-275-8 (PDF)

Podle amerického originálu *Lucy Maud Montgomery Short Stories, 1902 to 1903 by L. M. Montgomery*, přeložila Tereza Novotná.

Obsah

Davenportův duchařský příběh
Min
Trápení Estelly
Romance o tetě Beatrice
Chytrý plán
Vánoce manželů Josephových
Námluvy na písečném pobřeží
Netradiční důvěra
Vánoční koš tety Cyrilly
Emilyin manžel
Po mnoha letech zpět

Davenportův duchařský příběh

Bylo deštivé odpoledne a my jsme si krátili čas vyprávěním strašidelných příběhů. To je pro deštivé odpoledne velmi dobrý druh zábavy a je to mnohem lepší čas než po nocích. Když vyprávíte strašidelné historky po setmění, mají tendenci vás znervóznit, ať už si to přiznáte, nebo ne, a vy se plížíte domů a ve smrtelné hrůze se koukáte kolem sebe a svlékáte se zády ke zdi, abyste si nemohli myslet, že za vámi něco je.

Každý z nás vyprávěl nějaký příběh a slyšeli jsme obvyklé záhadné zvuky a varování před smrtí, viděli jsem přízraky v prostěradle a tak dále, až po celý katalog hrůz – dost na to, aby to uspokojilo každého vyznávače duchů. Ale Jack byl jako obvykle nespokojený. Říkal, že všechny naše historky jsou z druhé ruky. V davu nebyl jediný člověk, který by někdy viděl nebo slyšel ducha; všechny naše takzvaně autentické historky nám vyprávěly osoby, které je měly od jiných osob, které duchy viděly.

„Z toho člověk nezíská žádné konkrétní informace," řekl Jack. „Nikdy neočekávám, že se dostanu tak daleko, abych sám viděl skutečného ducha, ale rád bych viděl a mluvil s někým, kdo ho viděl."

Zdá se, že někteří lidé mají talent plnit svá přání. Jack je jedním z nich. Zrovna když to říkal, přišel Davenport, a když zjistil, co se děje, sám se nabídl, že bude vyprávět strašidelnou historku – něco, co se stalo jeho babičce, nebo možná pratetě; zapomněl komu se přihodila. Byla to velmi dobrá duchařská historka, jak už to u duchařských historek bývá, a Davenport ji vyprávěl velice dobře. Dokonce i Jack to uznal, ale poté řekl: „Je to taky jen z druhé ruky. Měl jsi někdy sám nějaký strašidelný zážitek, starouši?“

Davenport si s přemýšlivým výrazem přiložil k sobě konečky prstů.

„Věřil bys mi, kdybych řekl, že ano?“ zeptal se.

„Ne,“ řekl Jack bez uzardění.

„Pak by bylo zbytečné, abych to říkal.“

„Ale i tak bych to rád slyšel.“

„No jak myslíš. Jednou se stalo něco divného. Nikdy jsem to nedokázal vysvětlit – tedy z praktického hlediska. Chcete o tom slyšet?“

Samozřejmě, že jsme chtěli. Bylo to vzrušující.

„Je to dost konvenční,“ začal. „Zdá se, že duchové nejsou moc originální. Ale je to z první ruky, Jacku, když to chceš slyšet. Předpokládám, že mě nikdo z vás nikdy neslyšel mluvit o mém bratrovi Charlesovi. Byl o dva roky starší než já a byl to tichý, zdrženlivý chlapík – vůbec se neprojevoval, ale měl velmi silné a hluboké city.

Když opustil vysokou školu, zasnoubil se s Dorothy Chesterovou. Byla velmi krásná a můj bratr ji zbožňoval. Zemřela krátce před datem stanoveným pro jejich svatbu a Charles se z té rány nikdy nevzpamatoval.

Vzal jsem si Dorothyinu sestru Virginii. Virginia se své sestře ani v nejmenším nepodobala, ale naše nejstarší dcera se nápadně podobala své mrtvé tetě. Říkali jsme jí Dorothy a Charles jí byl nesmírně oddaný. Dolly, jak jsme jí povětšinou nazývali, byla vždycky 'děvče strýčka Charleyho'.

Když bylo Dolly dvanáct let, odjel Charles služebně do New Orleansu, a když tam byl, dostal žlutou zimnici a zemřel. Byl tam pohřben a Dolly z toho málem puklo srdce.

Jednoho dne, o pět let později, když bylo Dolly sedmnáct, jsem psal v knihovně dopisy. Toho rána odjela moje žena s Dolly do New Yorku na cestu do Evropy. Dolly měla jít na rok do školy v Paříži. Pracovní povinnosti mi nedovolily doprovodit je až do New Yorku, ale Gilbert Chester, bratr mé ženy, jel s nimi. Příštího rána měli vyplout na lodi Aragon.

Psal jsem asi hodinu. Nakonec jsem unaveně odhodil pero, opřel se v křesle a chtěl si zapálit doutník, když mě nevysvětlitelný impuls přiměl otočit se. Upustil jsem doutník a překvapeně vyskočil na nohy. V místnosti byly jen jedny dveře a já jsem celou dobu stál čelem k nim. Přísahal bych, že nikdo nevstoupil, ale mezi mnou a knihovnou stál muž – a byl to můj bratr Charles!

Nebylo možné si ho splést, viděl jsem ho stejně jasně jako tebe. Byl to vysoký, docela statný muž s kudrnatými vlasy a světlým, hustě zastřiženým plnovousem. Měl na sobě stejný světle šedý oblek, jaký měl na sobě, když se s námi loučil ráno při odjezdu do New Orleansu. Na hlavě neměl klobouk, ale brýle a stál ve svém starém oblíbeném postoji s rukama za zády.

Chci, abyste věděli, že přesně v tomto okamžiku jsem byl sice nadmíru překvapen, ale ani v nejmenším jsem se nebál, protože jsem

ani na okamžik nepředpokládal, že to, co jsem viděl, je – no, duch nebo nějaké zjevení. Myšlenka, která mi bleskla zmateným mozkem, byla prostě taková, že někde došlo k nějakému absurdnímu omylu a že můj bratr vůbec nezemřel, ale je tady, živý a zdravý. Udělal jsem spěšný krok směrem k němu.

"Proboha, starý brachu!" vykřikl jsem. "Kde ses tu proboha vzal? Vždyť jsme si všichni mysleli, že jsi mrtvý!"

Byl jsem už docela blízko, když jsem se náhle zastavil. Nějak jsem se už nemohl pohnout o krok. Neudělal žádný pohyb, ale jeho oči se dívaly přímo do mých.

"Nenech Dolly zítra vyplout na Aragon," řekl pomalými, jasnými tóny, které jsem zřetelně slyšel.

A pak zmizel – ano, Jacku, vím, že je to velmi konvenční způsob, jak ukončit duchařský příběh, | ale musím ti říct, co se stalo, nebo alespoň co jsem si myslel, že se stalo. V jednu chvíli tam byl a v druhou už ne. Neprošel kolem mě ani nevyšel ze dveří.

Několik okamžiků jsem byl omráčený. Byl jsem při vědomí a pokud jsem mohl posoudit, byl jsem při smyslech, a přesto mi to celé připadalo neuvěřitelné. Byl jsem vyděšený? Ne, nebyl jsem si vědom, že bych se bál. Byl jsem prostě zmatený.

"Co se děje?" V mém duševním zmatku ostře vystupovala jedna myšlenka – Dolly hrozilo nějaké nebezpečí, a pokud to varování skutečně pocházelo z nadpřirozeného zdroje, nesmíme ho přehlížet. Spěchal jsem na nádraží a poté, co jsem nejprve zavolal své ženě, aby neodplouvala na Aragon, jsem zjistil, že se mohu připojit k vlaku v pět patnáct do New Yorku. Nastoupil jsem do něj s vědomím, že si všichni budou jistě myslet, že jsem se zbláznil.

Do New Yorku jsem dorazil v osm hodin ráno a hned jsem jel do hotelu, kde byla ubytovaná moje žena, dcera a švagr. Zjistil jsem, že jsou mým telegramem značně zmateni. Předpokládám, že mé vysvětlení bylo velmi chabé. Vím, že jsem si připadal rozhodně jako blázen. Gilbert se mi vysmál a řekl, že se mi to celé jen zdálo. Virginia byla zmatená, ale Dolly přijala varování bez váhání.

"Samozřejmě že to byl strýček Charley," řekla sebevědomě. "Teď už na Aragon plout nebudeme."

Gilbert se tomuto rozhodnutí musel s velkou nelibostí podvolit a Aragon toho dne vyplul bez tří objednaných pasažérů.

No, všichni jste slyšeli o srážce Aragonu s Astartem v mlze a o strašlivých ztrátách na životech, které si vyžádala. Ujišťuji vás, že Gilbert se při té zprávě nesmál. Virginia a Dolly vypluly o měsíc později na Marseille a v pořádku dorazily na druhý břeh. To je celý příběh – jediná zkušenost, kterou jsem kdy zažil," uzavřel Davenport.

Měli jsme spoustu otázek a několik teorií, které jsme chtěli rozvíjet. Jack tvrdil, že se to Davenportovi zdálo a že srážka lodí byla jen nápadná shoda okolností. Davenport se všem našim námitkám jen usmíval, a protože se vyjasnilo právě ve tři, žádné další strašidelné historky jsme si už nevyprávěli.

Min

Ranní slunce viselo jako rudá koule bez lesku na matně šedé obloze. V noci napadl lehký sníh a krajina, protkaná pavučinami plotů, byla bílá a bez života, jako by byla zahalená do rubáše.

Po silnici k Rykman's Corner jel mladý muž; mladistvá tvář viditelná nad pláštěm byla zamyšlená a ušlechtilá, oči tmavomodré a zvláštně krásné, ústa pevná, ale v citlivém úsměvu. Nebyla to moc hezká tvář, ale byl v ní podivně jemný půvab.

Chladný nedýchatelný vzduch se zdál být proroctvím dalšího sněžení. Reverend Allan Telford se rozhlédl po holých pustinách a studených bílých kopcích a zachvěl se, jako by se ledová neživotnost kolem něj pomalu a neúprosně vkrádala do jeho vlastního srdce a života.

Cítil se naprosto sklíčený. V duchu se hořce ptal, co dobrého přineslo všechno jeho modlitební úsilí mezi lidmi tohoto sevřeného, úzkého světa, drsného a nepěkného svou podobou i životem stejně jako pusté kopce, které je uzavíraly.

Byl mezi nimi už dva roky a počítal je jako dva roky neúspěchu. Byl pro ně příliš otevřený; nelibě nesli jeho přímé a ostré tirády proti jejich hříchům. Na jeho drobné inovace v jejich tradičním způsobu uctívání pohlíželi s nelibostí a nedůvěrou a stále chladněji ho

vylučovali ze svého života. Měl dobré úmysly a tvrdě pracoval, a proto velmi pociťoval své selhání.

V myšlenkách se vrátil k dopisu, který předešlého dne obdržel od svého bývalého spolužáka a v němž mu sděloval, že se uvolnilo místo pastora v jistém žádaném městském kostele, a naznačoval, že pokud oznámí, že ho nechce přijmout, bude mu hledat něco jiného.

Před dvěma lety by Allan Telford, čerstvý absolvent vysoké školy, plný energického nadšení a velkých představ, řekl: "Ne, to není pro mě. Moje práce musí být mezi chudými a pokornými na zemi, stejně jako práce mého Mistra. Mám se od ní odvrátit, protože pro světské oči vypadá cesta bezútěšně a nevábně?"

Když se nyní ohlédl za svými dvěma roky služby, řekl unaveně: „Už tu nemohu déle zůstat. Pokud to udělám, obávám se, že klesnu na něco téměř stejně ubohého jako jeden z těch pomlouvačných a klevetících lidí. Nemohu jim nijak prospět – nemají mě rádi a nedůvěřují mi. Přijmu tuto výzvu a vrátím se do svého světa."

Možná, že klíč k jeho selhání zazněl v jeho posledních slovech, "můj vlastní svět". Nikdy necítil, ani se nesnažil cítit, že tato úzká sféra je jeho vlastním světem. Byla to jakási nižší úroveň, na kterou přišel s dobrou zprávou a poctivými úmysly, ale nevědomky se nad ní držel nadřazeně, což jeho lidé cítili a nesli s nelibostí. Vyjadřovali to slovy, že je "nafoukaný".

Rykman se objevil na dohled, když přejel hřeben táhlého kopce. Nenáviděl to místo, protože dobře věděl, co je zač – hnisající ohnisko pomluv a zloby, místo, kde se šíří všechny pomluvy a narážky, které prostupují společenskou části obce. V obchodě na tom hrozném místě se vždycky dozvěděl nejnovější skandál, nejhorší vtip, podrobnosti z poslední hádky.

Když farář sjížděl z kopce, vyšel z malého domku na úpatí nějaký muž a čekal na silnici. Kdyby to bylo možné, Telford by předstíral, že ho nevidí, ale to nebylo možné, protože Isaac Galletly chtěl být viděn a vesele faráře přivítal.

„Dobré ráno, pane Telforde. Nevadilo by vám, kdybyste mě svezl dolů do Corneru?“

Telford neochotně zkontroloval svého koně a Galletly nasedl do bryčky. Byl to ten nejodpornější ze všech stvořených tvorů, strašná drbna, a většinu času trávil cestováním od domu k domu ve vesnici, pokuřoval dýmku v sousedských kuchyních a rozdmýchával všechny doutnající spory v místě. Jeden učitel, který v Corneru strávil zimu, mu dal přezdívku “ranní kronikář”. To přízvisko bylo opravdu výstižné a vžilo se. “Asi právě začíná obchůzku,” pomyslel si.

Galletly se pohodlně usadil a spustil: „Včera v noci napadlo docela dost sněhu. Myslím, že ještě dlouho padat bude. Minulou neděli jste měl skvělé kázání, pane Telforde. Soudě podle toho, co jsem slyšel, se to některým lidem dostalo do hlavy. Bylo to potřeba, to je fakt. “Žijte v míru se všemi lidmi” – to je to, co jsem si předsevzal. V okrese není jediný dům, kde by mě s radostí nepřivítali. Ne každý v Rykman’s Corner může říct totéž.“

Galletly koutkem oka zamžoural, jestli se farář vydá po stopě této narážky. Telfordův neúčastný výraz ho odrazoval, ale Galletly se nenechal odradit.

„Předpokládám, že jste neslyšel o té včerejší hádce u Palmersů?“

„Ne.“

Ta jednoslabičná věta byla strohá. Telford se marně snažil Galletlyho drby utnout hned v zárodku. Palmerovo jméno jeho uchu

nic zvláštního neříkalo. Věděl, kde se nachází Palmerova usedlost a že tam žije prostovlasá žena s nevýraznou tváří, která se jmenovala paní Fullerová a která občas chodila do kostela. Dál jeho znalosti nesahaly. Třikrát volal a nikoho doma nenašel – alespoň podle všeho. Teď mu bylo souzeno, aby mu Galletly vnutil celý příběh nějaké vulgární hádky.

„Ne? Všichni o tom mluví. Zkrátka a dobře, Min Palmerová se pravidelně hádá s Rose Fullerovou a vykázala ji i s její holčičkou ze dveří. Myslím, že se ty dvě ženské strašně pohádaly. Min je drsná, když se vzteká – a to je dost často. Nikdo neví, jak to s ní Rose dokázala tak dlouho vydržet. Ale nakonec musela odejít. Bůh ví, co ta chudinka udělá. Nemá ani cent, ani příbuzné – byla jen sirotek, kterého vychoval Palmer. Teď je u Rawlingsů. Možná, že až Min vychladne, pustí ji zpátky, ale tomu nevěřím. Min ji z celého srdce nenávidí."

Telfordovi to všechno připadalo velmi nesrozumitelné. Chápal však, že paní Fullerová má nějaké potíže a že je jeho povinností jí pokud možno pomoci, i když k té ženě cítil zvláštní a nevysvětlitelnou averzi, což si často vyčítal.

„Kdo je ta žena, které říkáte Min Palmerová?" zeptal se chladně. „Jaké jsou její rodinné poměry? Snad bych to měl vědět, mám-li vám být k něčemu užitečný, ale nemám chuť poslouchat plané klepy."

Galletly jeho závěrečnou větu vůbec nevnímal.

„Min Palmerová je nejhorší žena v Rykmanově i mimo něj. Vždycky byla divná. Vadila mi, když byla ještě holka – drzá, černooká dračice to byla! Někteří lidé jí říkali krasavice. Nikdy jsem ji jako krásnou neviděl. Její lidi byli divní a Min nikdy nevychovávali správně – celý život ji nechávali volně pobíhat. No, Rod Palmer ji

začal doprovázet na tancovačce. Rod byl strašný darebák. Starý Palmer byl zámožný a Rod byl jeho jediné dítě. No a Rose tam žila a starala se o domácnost, když paní Palmerová zemřela. Byla to tichá, dobře vychovaná žena. Lidé říkali, že starý pán chtěl, aby si ji Rod vzal – nevím, jestli to tak bylo nebo ne. Nakonec si ale musel vzít Min. Její bratr po něm šel s koňským bičem, rozumíte. Starý Palmer zuřil, ale musel ustoupit a Rod si ji přivedl domů. Ta z toho trochu vystřízlivěla a zpočátku žila tiše a zachmuřeně. S Rodem se hádali jako kočka se psem. Rose se provdala za Oše Fullera, marnotratného opilce. Asi za rok zemřel a zanechal Rose a její dítě bez střechy nad hlavou. Pak si ji starý Palmer přivedl domů. Na Rose si velmi zakládal a Min nesnesl. Min se musela k Rose chovat slušně, dokud starý Palmer žil. No a co se nestalo. Rod zemřel a zanedlouho zemřel i jeho otec. Pak přišlo na závěť. Všichni očekávali, že se Rose bude konečně dařit a Min zůstane chudá. Ale žádná vůle se nenašla."

Přestal mluvit a koutkem oka se podíval na faráře. Ten se pořád tvářil stejně nedostupně. To mu nezabránilo pokračovat: „Mohu mít samozřejmě svůj vlastní názor. Starý Palmer měl pravidelnou mánii, jak by se řeklo, na sepisování závětí. Každý rok si nechával zavolat právníka z města, aby sepsal novou závěť a tu starou spálil. Právník Bell tam byl a jednu sepsal asi osm měsíců před jeho smrtí. Předpokládalo se, že ji zničil a pak zemřel, než stihl sepsat novou. Odešel strašně náhle. Každopádně všechno připadlo dítěti Min – Min je šéfkou. Rose tam přesto zůstala a Min ji nechala, což bylo víc, než od ní lidé očekávali. Ale nakonec ji vystrnadila. Min má teď jeden ze svých záchvatů vzteku a není bezpečné jí zkřížit cestu."

„Co bude paní Fullerová dělat?" zeptal se Telford znepokojeně.

„To je otázka. Je nemocná – nemůže moc pracovat – a pak má tu svou malou holčičku. Min na to dítě vždycky žárlila. Je to opravdu pěkný, chytrý tvoreček a starý Palmer si na něm hodně zakládal. Minino vlastní dítě vypadá příšerně – je to mrzák od narození. Není pochyb o tom, že to pro ni bylo odsouzení. Co se týče Rose, nepochybně se o ni postará bůh vdov a sirotků."

Navzdory svému znechucení nedokázal Telford potlačit úsměv nad tónem, napůl výkřikem, napůl úšklebkem, kterým Galletly skončil.

„Myslím, že bych měl raději zavolat a navštívit tu paní Palmerovou," řekl pomalu.

„To by nebylo k ničemu, pane Telforde. Min by vám zabouchla dveře před nosem, pokud by neudělala nic horšího. Nenávidí faráře a všechno, co je s Bohem spojené. Už léta neotevřela dveře kostela. Nikdy neměla žádné náboženské sklony, a když se kolem ní strhl takový skandál, starý pan Dinwoodie, náš tehdejší pastor – zbožný muž, pane Telforde – se zlou se potázal – šel přímo za ní, aby ji pokáral za její hříchy. Min na něj vyletěla. Tehdy se zařekla, že už nikdy nepůjde do kostela, a nikdy tam nešla. Lidé z okolí s ní mluvili a snažili se jí pomoci, ale nebylo to nic platné. Slyšel jsem, že ta žena říká, že Bůh neexistuje. To je fakt, pane Telforde, slyšel jsem to na vlastní uši. Někteří naši duchovní se ji pokoušeli navštívit. Nepokusili se o to víc než jednou. Ten poslední – byl asi tak vysoký jako vy – dostal strach, to vám povídám. Min ho prostě chytila za rameno a zatřásla s ním jako s krysou! Sám jsem to neviděl, ale paní Rawlingsová ano. Měli byste si poslechnout, jak to popisovala."

Galletly se při té vzpomínce rozchechtal a jeho šibalské oči se zaleskly potěšením. Telford byl vděčný, když dorazili do obchodu.